

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΘΥΜΙΚΟΥ

Δημήτρης Κ. Μπάκας

Δε σκεφτόμαστε μονάχα, επίσης αισθανόμαστε, δηλαδή βιώνουμε τη ζωή μας. Και η βίωση γίνεται με την «καρδιά»! Με το συναίσθημα. Προσοχή, όμως, όχι το χωρίς μορφή. Ο άμορφος εσωτερικός κόσμος προκαλεί σκοτάδι στη ψυχή μας.

Μόνον, όταν δώσουμε μορφές στον εσωτερικό μας χώρο νοιώθουμε ισορροπημένοι. Οι μορφές, όμως, πρέπει να είναι και εύμορφες. Δηλαδή να ζήσουμε στο **κάλλος και την ωραιότητα.**

Ο χώρος των συναισθημάτων είναι η πηγή της κινητήριας δύναμης της συνείδησης. Για την ανθρώπινη προσωπικότητα το συναίσθημα είναι ό,τι το **καύσιμο** για τον καυστήρα του αυτοκινήτου. **Κανένας άνθρωπος δεν έζησε ποτέ με φρόνηση, χωρίς να χρησιμοποιήσει τη διάνοια. Αλλά και κανένας άνθρωπος δεν έζησε ποτέ έντονα, χωρίς τη συναισθηματική βοήθεια.**

Μερικοί αποδοκιμάζουν, χωρίς σκέψη, τη συγκίνηση, που προκαλούν τα συναισθήματά μας. Εντούτοις, οι τελευταίες επιστημονικές μελέτες μιλάνε για τη παμμέγιστη αξία της **συναισθηματικής νοημοσύνης**. Συνιστά μία υπέροχη **αρετή**, άρα και πάλι έχουμε την ανάγκη του **μέτρου**.

Η πρόχειρη συγκίνηση είναι μια επικίνδυνη δύναμη, γιατί μας κάνει ακατάλληλους για μια εύστοχη ενέργεια με νου και γνώση. Η δυσκολία φέρνει απόγνωση. **Απώλεια της ψυχραιμίας, που οδηγεί στον αχαλίνωτο φόβο, που με τη σειρά του προκαλεί παράλυση και παράνοια.**

Οι αξίες της ζωής, όπως είναι ήδη γνωστό, φυτρώνουν στο συναισθηματικό κόσμο μας, αλλά η αξιολόγησή τους γίνεται με τη βοήθεια του **Λόγου**. **Σκεφτόμαστε με διαύγεια και συναισθανόμαστε βαθιά, είναι ο συνδυασμός για μια νικηφόρο ζωή.**

Οι ευγενείς συγκινήσεις είναι τα δημιουργικά κίνητρα για δράση. Η αγάπη, το θάρρος, η ελπίδα, η υπομονή, η ανεκτικότητα, είναι συντελεστές θετικής ανοικοδόμησης. Στον ίδιο χώρο των συναισθημάτων πηγάζει και η θέληση για **ανάληψη δράσης**. Γιατί κάθε αξία, ως σχέση με ένα αντικείμενο, καλύπτει μια **ανάγκη**, που προέρχεται από ορμές, στάσεις και την αγωγή.

Εδώ έγκειται και η μεγάλη σημασία της Τέχνης, στη γενική της μορφή. **Η αισθητική καλλιέργεια του εαυτού μας.** Η αναζήτηση και η απόκτηση της δυνατότητας βιώσεως του Κάλλους. Το Κάλλος σε όλα τα είδη των ενεργημάτων του (ομορφιά, ωραιότητα, υψηλό, τραγικό κλπ.) εναρμονίζει το **εσωτερικό χάος με την παγκόσμιο τάξη και αρμονία.**

Το κάλλος πρέπει κυρίως να το δούμε κυρίως, ως «εσωτερικό» περιεχόμενο και να μη σταθούμε, μόνο στην τέρψη μόνο του ματιού, όσο σπουδαίο και αν είναι το ενέργημα αυτό. **Να το δούμε να πλημμυρίζει την όλη προσωπικότητα του ατόμου και να ακτινοβολά και εξωτερικά.** Αυτό σημαίνει να δώσουμε, ει δυνατόν, την **άπειρη διάσταση του κάλλους**, ξεκινώντας από την αισθητηριακό ερέθισμα να προχωρήσουμε στην αισθητική εμπειρία του ωραίου και πέρα από αυτό στην **ομορφιά της καλοσύνης** και γιατί όχι και στο **ιερό, της αγιότητας το κάλλος.**

Δεν πρέπει να αγνοηθούν και οι άπειρες **ωραίες πτυχές της απλής καθημερινότητας.** Εννοούμε τις **αρετές λεπτότητας**, όπως της **ευπρέπειας**, της **σύνεσης**, της **λεπταισθησίας**, **ευαισθησίας**, της **ανεκτικότητας** και **κομψότητας κλπ.**, οι οποίες ενέχουν μικρές «συχρότητες» κάλλους, αλλά είναι απόλυτα κρίσιμες στη ζωή μας, ειδικά σήμερα, που θέλουμε να **συνυπάρχουμε και να διατηρούμε τη μοναδικότητα και ατομικότητα.**

Στη σημερινή μας κουλτούρα, που οι κατηγορικές εντολές των ηθικών κωδίκων πολύ δύσκολα τηρούνται, μόνον η **αισθητική καλλιέργεια μπορεί να δημιουργήσει το κατάλληλο κλίμα ανάπτυξης της προσωπικότητας του ανθρώπου.** Η **ευγένεια, ο αλληλοσεβασμός, η ανεκτικότητα στη συμπεριφορά των άλλων**, αλλά και η **ευπρέπεια** και η αρχαιοελληνική «**φιλανθρωπία**» ευδοκιμούν μόνο σε ένα **κατάλληλο αισθητικό χώρο ανθρώπινης ψυχής.**

Τότε δημιουργείται μια **λεπταισθησία** και **ευαισθησία**, που απαιτούν οι σημερινές ανθρώπινες σχέσεις, που με τη σειρά τους συνιστούν αξίες μεγάλης προτεραιότητας.

Μόνον μέσα σε ένα κλίμα **πλημμυρισμένο από ευγενή συναισθήματα αναδύεται ο μεγαλύτερος βαθμός ελευθερίας των ανθρώπων.** Τότε ευδοκιμεί η **ανθρωπότητα του ανθρώπου.**

Τότε νοιώθουν το συναίσθημα της **ευαρέσκειας**, της **ασφάλειας**, της **εμπιστοσύνης**, που είναι τα **αντίδοτα του φόβου και της ανασφάλειας.**

Οι **Άγιες Ημέρες** που έρχονται είναι μια ευκαιρία για **συναισθηματική ανάταση.**

Δημήτρης Κ. Μπάκας

17 Δεκ. 2021